

Evropská agentura pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci

Výroční zpráva za rok 2012

Shrnutí

Evropská agentura pro
bezpečnost a ochranu
zdraví při práci

Europe Direct je služba, která vám pomůže odpovědět na otázky týkající se Evropské unie.

**Bezplatná telefonní linka (*):
00 800 6 7 8 9 10 11**

(*) Informace jsou poskytovány zdarma, stejně jako většina telefonních hovorů (někteří operátoři, telefonní automaty nebo hotely však mohou telefonické spojení zpoplatnit).

Mnoho doplňujících informací o Evropské unii je k dispozici na internetu. Můžete se s nimi seznámit na portálu Europa (<http://europa.eu>).

Lucemburk: Úřad pro publikace Evropské unie, 2013

ISBN: 978-92-9240-041-5

ISSN: 1977-2513

doi: 10.2802/52208

© Evropská agentura pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci, 2013
Reprodukce povolena pod podmínkou uvedení zdroje.

V době hospodářských problémů, kdy je mnoho organizací zasaženo škrty ve vládních výdajích, Evropská agentura pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci (dále jen „agentura“) nadále prosazovala důležitost řádné bezpečnosti a ochrany zdraví (dále jen „BOZP“) pro podniky všech velikostí. Začala také hledět do budoucnosti a zahájila přípravu víceletého strategického programu svých nadcházejících aktivit.

1 Shromažďování a analýza informací

Evropské observatorium rizik

V roce 2012 byl dokončen první ze stěžejních projektů agentury v rámci [projektů Prognóza](#), zaměřený na předvídání dlouhodobějších rizik spojených s rychle se rozvíjející oblastí „zelených pracovních míst“. Jeho cílem je podnítit diskusi a politikům a odborníkům v řídicích sférách jasně nastínit důsledky konkrétních druhů opatření, a to za pomoci tvorby scénářů možných situací při určitém technologickém vývoji nebo změnách ve společnosti a určení důsledků těchto změn pro oblast BOZP.

Závěrečná [zpráva](#) a [shrnutí](#) projektu nazvaného „Zelená pracovní místa a bezpečnost a ochrana zdraví při práci: prognóza nových a vznikajících rizik spojených s novými technologiemi do roku 2020“ budou zveřejněny během roku 2013.

Dalším ze stěžejních projektů agentury byl [Evropský průzkum podniků na téma nových a vznikajících rizik \(ESENER\)](#), díky němuž jsme poprvé získali reálnou představu o způsobu, jakým jsou v Evropě řízena některá závažná rizika na pracovišti, zvláště pak rizika psychosociální, jako je stres při práci, násilí a obtěžování.

Pozornost se nyní přesunula k sekundární analýze dat, která průzkum přinesl, přičemž v roce 2012 byly zveřejněny čtyři zprávy a [shrnutí](#): „[Řízení bezpečnosti a ochrany zdraví při práci](#)“, „[Zastoupení pracovníků a konzultace s nimi v otázkách bezpečnosti a ochrany zdraví](#)“, „[Řízení psychosociálních rizik při práci](#)“ a „[Motivační faktory a překážky řízení psychosociálních rizik](#)“. Byl schválen druhý průzkum ESENER, jehož záběr bude rozšířen na menší organizace, zemědělství a další země.

Další projekt vyústil v novou zprávu agentury nazvanou „[Vnímání rizik v souvislosti s nanomateriály na pracovišti](#)“, jež upozorňuje na mezery v našem povědomí o možných rizicích spojených s manipulací s nanomateriály – materiály velmi malých rozměrů.

Pokračovala i práce na přípravě předběžného zahájení provozu internetových stránek OSHwiki v roce 2013, na které jsou vkládány články na klíčová témata významná pro pracovní program agentury.

Informace o pracovním prostředí

V průběhu celého roku byla zveřejňována řada [praktických průvodců a informačních listů](#) na podporu [kampaně Zdravé pracoviště 2012–2013](#) pod názvem „Partnerství při prevenci rizik“. Patří k nim dvě publikace připravené ve spolupráci s Evropskou konfederací odborových svazů (ETUC) a organizací BUSINESSEUROPE na téma [účasti zaměstnanců](#) a o [vůdčích řídicích schopnostech](#) ve vztahu k BOZP. Kromě toho jedna ze zpráv zkoumá, jak mohou dobré postupy vedení podporovat odpovědnější [chování zaměstnanců v oblasti BOZP](#), případová studie se zabývá způsoby [účasti zaměstnanců](#) a další studie zkoumá způsoby, jakými mohou organizace prosazovat vyšší úroveň [BOZP prostřednictvím svých dodavatelských řetězců](#).

Započala i práce na přípravě kampaně na období 2014–2015, která se zaměří na psychosociální rizika, zvláště pak na praktická řešení a nástroje, které jsou pro řešení tohoto problému k dispozici. V roce 2012 agentura provedla průzkum mezi národními kontaktními místy s cílem zjistit, jakou podporu potřebují ve vztahu ke kampaním, a výsledky tohoto průzkumu pomohly formovat produkty vyvíjené pro příští kampaň.

[Nástroj pro on-line interaktivní posuzování rizik \(OiRA\)](#), který agentura připravila, poskytuje zejména mikropodnikům a malým podnikům jednoduchý a bezplatný prostředek hodnocení rizik. Od uvedení nástroje OiRA do provozu v roce 2011 agentura nástroj nadále rozvíjela, usnadňovala jeho použitelnost pro uživatele, rozvíjela komunitu OiRA (zajišťovala školení a specializovanou službu podpory) a prosazovala používání nástroje OiRA a jeho přizpůsobování potřebám konkrétních průmyslových odvětví. Jsou vyvíjeny nové moduly OiRA zaměřené na psychosociální rizika, na rizika při údržbě a na práci v kancelářích.

[Podpora ochrany zdraví na pracovišti](#) znamená, že zaměstnavatelé půjdou za rámec stanovených povinností v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví ve snaze zlepšit zdraví zaměstnanců. V roce 2012 byly vydány publikace na téma [podpory zdraví mezi mladými pracovníky](#), [podpory duševního zdraví na pracovišti](#) a [problematiky rodiny a rovnováhy pracovního a soukromého života](#), jakož i elektronická fakta na podporu malé osvětové kampaně zaměřené na tabákový kouř v prostředí: [„Tabák: rady kuřákům o zdravotních dopadech“](#), [„Tabák: rady nekuřákům o zdravotních dopadech“](#) a [„Tabák: rady zaměstnavatelům o vytváření nekuřáckého prostředí“](#). Byly dokončeny i dva přezkumy odborné literatury na téma motivačních faktorů pro [zaměstnavatele](#) a [zaměstnance](#) podněcujících k účasti v programech podpory ochrany zdraví na pracovišti. Agentura se také podílela na práci odborné skupiny pro podporu ochrany zdraví na pracovišti, jejímž cílem je rozšířit projekt podpory ochrany zdraví na pracovišti na širší přístup k pohodě při práci.

V rámci probíhajícího projektu věnovaného integraci nebo [„začleňování“ problematiky BOZP do vzdělávání](#) agentura zveřejnila [informační list](#) a sérii případových studií (pod názvem [„Odborná příprava učitelů k poskytování vzdělání v oblasti rizik – příklady začleňování problematiky BOZP do vzdělávacích programů pro učitele“](#)) zaměřených na správnou praxi při vzdělávání učitelů v oblasti BOZP a při vzdělávání o rizicích.

V roce 2012 agentura zahájila přípravy na pilotní projekt v hodnotě 2 milionů EUR věnovaný BOZP u starších pracovníků, s cílem nabídnout informace pro vývoj politik a poskytnout příklady

správných strategií a postupů, které starším pracovníkům pomáhají zachovat si zdraví. Projekt má probíhat až do roku 2015.

2 Komunikace, kampaně a propagace

V dubnu byla v Bruselu zahájena [kampaň Zdravé pracoviště na období 2012–2013](#) nazvaná „Partnerství při prevenci rizik“. Kampaň se soustředí na význam vůdčích řídicích schopností a účasti zaměstnanců při zlepšování bezpečnosti a ochrany zdraví na pracovišti. V Bruselu se uskutečnilo partnerské setkání, které mělo pomoci získávat oficiální partnery kampaně: zúčastnilo se ho více než 100 účastníků z nejrůznějších organizací. Agentura prostřednictvím balíčku podpory pro evropskou kampaň nadále podporuje národní kontaktní místa při pořádání jejich vlastních osvětových akcí a mnoho akcí v rámci kampaně se konalo během [Evropského týdne bezpečnosti a ochrany zdraví při práci](#), který proběhl v říjnu. Rekordní počet [86 oficiálních partnerů kampaně](#) se připojil ke kampani, kterou opět podporuje průvodce kampaní a celá řada [propagačních materiálů](#) přeložených do 24 jazyků, které byly bezplatně dány k dispozici. Konsorcium Napo připravilo [film](#) s oblíbenou animovanou postavičkou Napo a informační materiál pro kampaň poprvé obsahoval [aplikaci pro iPad](#), která již vzbudila velký zájem. Do [soutěže Ceny za správnou praxi](#) přišlo přibližně 50 přihlášek.

Byl proveden druhý [Evropský průzkum veřejného mínění na téma bezpečnosti a ochrany zdraví při práci](#), který hodnotil názory více než 35 000 členů široké veřejnosti v 36 evropských zemích na současné problémy na pracovišti. Výsledky tohoto průzkumu podporují řadu činností agentury včetně zaměření na stres při práci.

Rok 2012 byl [Evropským rokem aktivního stárnutí a mezigenerační solidarity](#) a agentura byla jeho aktivním účastníkem, protože poskytovala informace o tom, jak pomoci zaměstnancům udržet si déle zdraví a schopnost pracovat. Tato činnost zahrnovala nové [internetové téma Stárnoucí pracovníci](#) a související články „[Podpora aktivního stárnutí na pracovišti](#)“ a „[Pracovat lépe, pracovat déle](#)“.

Agentura se zúčastnila [Světového dne bez tabáku](#) a zahájila svou [osvětovou kampaň „Nekuřácká pracoviště“](#). Připravila i nový soubor nástrojů a další materiály s cílem pomoci zaměstnavatelům a zaměstnancům rozumět [novým výstražným symbolům nebezpečnosti pro chemické produkty](#), které jsou postupně zaváděny v EU. A čtvrtý rok za sebou agentura představila svou [filmovou cenu kampaně Zdravé pracoviště](#) na Mezinárodním festivalu dokumentárního a animovaného filmu v Lipsku ([DOK Leipzig](#)).

Agentura se zapojila do projektu, jehož cílem je předávat základní znalosti o bezpečnosti a ochraně zdraví dětem základních škol. [Iniciativa „Napo pro učitele“](#) nabízí učitelům prostřednictvím internetu celou škálu výukových pomůcek. Zdroje (včetně učebních plánů a videoklipů, které jsou zatím k dispozici v sedmi jazycích) se opírají o animovanou postavičku Napo, která pomáhá poutavým způsobem šířit sdělení o bezpečnosti a ochraně zdraví na pracovišti.

Agentura vyvíjela intenzivní činnost v tisku, sdělovacích prostředcích a v oblasti vztahů s veřejností na úrovni EU i členských států a představila nový [projekt partnerství se sdělovacími prostředky](#) jako doplněk aktuální kampaně Zdravé pracoviště. Agentura se nadále aktivně účastnila různých evropských a mezinárodních konferencí a výstav. Vypracovala také novou on-line strategii, přepracovala své internetové stránky a zvýšila svou přítomnost v aplikacích [Twitter](#), [Facebook](#) a [LinkedIn](#).

Agentura pokračovala v rozvoji komunikačních partnerství s Generálním ředitelstvím Evropské komise pro podniky a průmysl, Výkonnou agenturou pro konkurenceschopnost a inovace a sítí [Enterprise Europe Network](#). Dále zkoumala možnosti využití vizuálních médií jako prostředku prosazování bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, a zaměřila se na obohacování knihovny digitálních materiálů, zajišťování obrázků a podpory výstav fotografií souvisejících s tematikou BOZP. Pokračovala také ve svém publikačním programu a během roku vypracovala deset nových zpráv agentury, šest přezkumů odborné literatury, tři informační listy, jedenáct elektronických fakt a celou škálu článků a audiovizuálních materiálů.

3 Spolupráce v rámci sítí a koordinace

Z hlediska spolupráce v rámci sítí v EU a v mezinárodním měřítku patří k významným událostem v uvedeném roce zapojení řady partnerů do přípravy nového víceletého strategického programu agentury a pokračující šíření informací o BOZP směrem k evropským orgánům, a partnerům v evropském sociálním dialogu..

Agentura se nadále snaží připravovat kandidátské a potenciální kandidátské země na zapojení do celoevropských činností v oblasti BOZP, například tím, že v těchto zemích organizuje činnosti v rámci svých kampaní a vydává informační materiály agentury v příslušných jazycích.

Styčná kancelář v Bruselu nadále zastupovala agenturu vůči některým z jejích klíčových partnerů na úrovni EU a účastnila se dialogu EU a Spojených států amerických na téma BOZP. Zvyšuje se i zapojení agentury do evropského sociálního dialogu a do činnosti odvětvových výborů pro sociální dialog.

Evropská agentura pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci (EU-OSHA) přispívá k cíli, kterým je učinit z Evropy bezpečnější, zdravější a produktivnější místo pro práci. Agentura provádí výzkum, vývoj a distribuci spolehlivých, vyvážených a nestranných informací v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví a pořádá celoevropské osvětové kampaně. Agentura, kterou zřídila v roce 1996 Evropská unie a která má sídlo v Bilbao ve Španělsku, spojuje zástupce Evropské komise, vlád členských států, organizací zaměstnavatelů a pracovníků i přední odborníky z každého ze 27 členských států Evropské unie i dalších zemí.

**Evropská agentura pro bezpečnost
a ochranu zdraví při práci**
Gran Vía, 33, 48009 Bilbao, ŠPANĚLSKO
Tel. +34 944794360
Fax +34 944794383
E-mail: information@osha.europa.eu